EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.1.2014
COM(2014) 46 final

2014/0021 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o odobritvi v imenu Evropske unije Haaške konvencije z dne 30. junija 2005 o sporazumih o izbiri sodišča

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

1.1. Namen predloga

Komisija predlaga, da EU odobri Konvencijo o sporazumih o izbiri sodišča iz leta 2005. Unija je Konvencijo podpisala 1. aprila 2009 na podlagi Sklepa Sveta 2009/397/ES[1].

V akcijskem načrtu za izvajanje stockholmskega programa je Komisija napovedala, da bo predlagala odobritev Konvencije v letu 2012.

S tem, ko bi EU sklenila Konvencijo, bi se zmanjšala pravna negotovost za podjetja EU, ki trgujejo zunaj EU, saj bi bilo zagotovljeno spoštovanje sporazumov o izbiri sodišča, ki so del njihovih pogodb, ter priznavanje in izvrševanje sodnih odločb, ki jih izdajo sodišča, določena v takih sporazumih, v drugih pogodbenicah Konvencije.

V splošnem bi EU z odobritvijo Konvencije prispevala k uresničevanju ciljev, na katerih temeljijo pravila EU o sporazumu o pristojnosti, in sicer z oblikovanjem usklajenega sklopa pravil v EU v zvezi s tretjimi državami, ki bodo postale pogodbenice Konvencije.

1.2. Haaška konvencija z dne 30. junija 2005 o sporazumih o izbiri sodišča

Konvencija o sporazumih o izbiri sodišča je bila sklenjena 30. junija 2005 v okviru Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu. Njen namen je zagotoviti večjo pravno varnost in predvidljivost za podjetja, ki so v pogodbenem odnosu z drugimi podjetji in stranke v mednarodnem pravnem sporu, in sicer z uvedbo izbirnega sodnega mehanizma za reševanje sporov, ki bi se lahko uporabljal po vsem svetu kot alternativa obstoječemu sistemu arbitraže.

Cilj Konvencije je zlasti spodbuditi mednarodno trgovino in naložbe z okrepljenim pravosodnim sodelovanjem, in sicer z uvedbo enotnih pravil o pristojnosti, ki temeljijo na sporazumih o izbiri izključno pristojnega sodišča ter na priznavanju in izvrševanju sodnih odločb, ki jih izdajo izbrana sodišča v pogodbenicah Konvencije.

Namen Konvencije je tudi doseči ravnovesje med (i) potrebo po jamstvu za stranke, da bodo zadevo obravnavala le sodišča, ki so jih same izbrale, in da se bo iz tega izhajajoča sodna odločba priznavala in izvrševala v tujini, ter (ii) potrebo, da se državam omogoči uveljavljanje nekaterih vidikov njihovega javnega reda, ki so povezani zlasti z zaščito šibkejših strank, varstvom pred večjo nepravičnostjo v posebnih okoliščinah in zagotovljenim spoštovanjem nekaterih temeljev izključne pristojnosti držav.

1.3. Konvencija in uredba Bruselj I

Na ravni EU mednarodno pristojnost sodišč Unije na podlagi sporazumov o izbiri sodišča ureja Uredba Sveta (ES) št. 44/2001 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (Uredba Bruselj I)[2], ki jo bo 10. januarja 2015 nadomestila Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (prenovitev)[3]. Uredba Bruselj I pa ne ureja izvrševanja v Uniji sporazumov o izbiri sodišča v korist sodišča

[1] UL L 133, 29.5.2009, str. 1.
[2] UL L 12, 16.1.2001, str. 1.
[3] UL L 351, 20.12.2012, str. 1.

tretje države[4]. To bo doseženo, ko bo Unija odobrila Konvencijo o sporazumih o izbiri sodišča.

Nedavne spremembe Uredbe Bruselj I (Uredba Bruselj I (prenovitev)) so okrepile avtonomijo strank, saj preprečujejo, da bi stranke zaobšle sporazume o izbiri sodišča in se obrnile na druga sodišča. Obenem te spremembe zagotavljajo skladnost pristopa v zvezi s sporazumi o izbiri sodišča v primerih znotraj EU s pristopom, ki bi se v skladu s Konvencijo, potem ko jo Unija odobri, uporabljal v primerih, ki zadevajo tretje države. Z Uredbo Bruselj I (prenovitev) je bila za EU tako pripravljena podlaga za odobritev Konvencije.

Razmerje med pravili Konvencije ter obstoječimi in prihodnjimi pravili EU je določeno v členu 26(6) Konvencije:

„Ta konvencija ne vpliva na uporabo pravil organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje, ki je pogodbenica te konvencije, ne glede na to, ali so bila sprejeta pred začetkom veljavnosti te konvencije ali pozneje:

a) če nobena od strank nima stalnega prebivališča v državi pogodbenici, ki ni država članica organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje;

b) kar zadeva priznavanje ali izvrševanje sodnih odločb med državami članicami organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje.“

Konvencija zato vpliva na uporabo Uredbe Bruselj I, če ima vsaj ena od strank stalno prebivališče v državi pogodbenici Konvencije. Konvencija prevlada nad pravili o pristojnosti iz Uredbe, razen če imata obe stranki stalno prebivališče v EU ali prihajata iz tretjih držav, ki niso pogodbenice Konvencije. V zvezi s priznavanjem in izvrševanjem sodnih odločb Uredba prevlada, kadar imata tako sodišče, ki je izdalo odločbo, kot sodišče, pred katerim se vloži vloga za njeno priznanje in izvršitev, sedež v Uniji.

Zato bo Konvencija, potem ko jo odobri EU, zmanjšala področje uporabe Uredbe Bruselj I. Vendar je to zmanjšanje področja uporabe sprejemljivo, ker se bo tako povečalo spoštovanje avtonomije strank na mednarodni ravni in okrepila pravna varnost za podjetja EU, ki trgujejo s tretjimi državami, ki so pogodbenice Konvencije.

1.4. Koristi za evropska podjetja

Sporazum o izbiri sodišča je pomemben element pri pogajanjih o mednarodnih pogodbah, saj zagotavlja pravno predvidljivost v primeru spora. Zato je tudi pomemben dejavnik pri oceni tveganja za podjetja, ki se ukvarjajo z mednarodno trgovino. Podatki, zbrani med pripravo predloga Komisije za podpis Konvencije ter Uredbe Bruselj I (prenovitev)[5], kažejo na pomen sporazumov o izbiri sodišča za podjetja EU v njihovih odnosih z drugimi podjetji.

Učinkovitost sporazumov o izbiri sodišča znotraj EU zagotavlja Uredba Bruselj I. Avtonomijo strank je treba zagotoviti ne le v Uniji, ampak tudi zunaj njenih meja. Konvencija bo podjetjem EU zagotovila potrebno pravno varnost, da bodo njihovi sporazumi o izbiri sodišča v korist sodišča zunaj EU v Evropski uniji spoštovani in da bodo sporazumi v korist sodišča v EU spoštovani v tretjih državah. Poleg tega se bodo podjetja EU lahko zanesla na to, da se bo odločba izbranega sodišča v EU priznavala in izvrševala v tretjih državah, ki so pogodbenice Konvencije, in obratno.

---

[4] Izvrševanje v Uniji sporazumov o izbiri sodišča v korist sodišč Švice, Islandije in Norveške ureja Luganska konvencija iz leta 2007 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah.

[5] Delovni dokument služb Komisije, priložen predlogu Sklepa Sveta o podpisu s strani Evropske skupnosti Konvencije o sporazumih o izbiri sodišča, SEC(2008) 2389 z dne 5.9.2008, in Ocena učinka, priložena predlogu Komisije za Uredbo Bruselj I (prenovitev), SEC(2010) 1547 final z dne 14.12.2010.

V oceni učinka, ki jo je opravila Komisija v zvezi s sklenitvijo Konvencije s strani EU (SEC/2008/2389 final), je bilo ugotovljeno, da bi se z odobritvijo Konvencije lahko povečala pripravljenost podjetij, da zaradi večje pravne varnosti v mednarodne pogodbe vključijo sporazume o izbiri sodišča. Na splošno bi odobritev Konvencije lahko spodbudila mednarodno trgovino.

Koristi za podjetja EU, ki izhajajo iz te odobritve, se bodo s številom ratifikacij Konvencije, zlasti v glavnih trgovinskih partnericah Unije, še povečale.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

Komisija je leta 2008, preden je predložila predlog sklepa Sveta o podpisu Konvencije, izvedla oceno učinka o sklenitvi Konvencije s strani EU[6]. V njej je bilo ugotovljeno, da bi bila sklenitev Konvencije lahko koristna za spodbujanje pravne varnosti in predvidljivosti za evropska podjetja v razmerju do tretjih držav.

V skladu z oceno učinka bi EU ob odobritvi Konvencije lahko preučila potrebo po izjavi v skladu s členom 21 Konvencije, s katero bi z njenega področja uporabe izključila avtorske in sorodne pravice (kadar je veljavnost teh pravic povezana z državami članicami) in zavarovalne pogodbe (kadar ima zavarovalec stalno prebivališče v EU in so nevarnost ali zavarovani dogodek, predmet ali premoženje povezani izključno z EU). Glede na učinek na oba sektorja in dejstvo, da so bila mnenja zainteresiranih strani o tem vprašanju v preteklosti deljena, je Komisija dodatno preučila potrebo po dajanju takih izjav. Tako je bilo pred odločitvijo Komisije, da predlaga odobritev Konvencije s hkratno izjavo o njenem področju uporabe, 28. maja 2013 opravljeno posvetovanje z državami članicami v delovni skupini Sveta za civilnopravne zadeve (splošna vprašanja) (več informacij je v točki 3.2).

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

3.1. Pristojnosti Unije v zvezi s Konvencijo

Konvencija določa, da lahko organizacija za regionalno gospodarsko povezovanje, odvisno od obsega njene pristojnosti za zadeve, ki jih ureja Konvencija, sklene Konvencijo skupaj z državami članicami ali sama, pri čemer je Konvencija zavezujoča za njene države članice (člena 29 in 30). Ustrezna izjava se lahko da ob podpisu, sprejetju ali odobritvi Konvencije ali pristopu k njej.

Ko je EU podpisala Konvencijo, je v skladu z njenim členom 30 izjavila, da izvaja pristojnost v vseh zadevah, ki jih ureja Konvencija, in da njene države članice ne bodo pogodbenice Konvencije, vendar jih bo ta zavezovala zaradi sklenitve s strani EU. Zato ni potrebe, da bi EU ob odobritvi Konvencije dala dodatno izjavo v skladu s členom 30.

3.2. Izjave v okviru Konvencije, ki vplivajo na njeno materialnopravno področje uporabe

Zaradi zagotavljanja prožnosti in ohranitve svoje potencialno vsesplošne privlačnosti Konvencija pogodbenicam omogoča, da z ustreznimi izjavami razširijo ali omejijo njeno materialnopravno področje uporabe (členi 19–22). Izjave se lahko dajo ob podpisu ali odobritvi ali kadar koli zatem in se lahko kadar koli spremenijo ali prekličejo. Unija ob podpisu Konvencije ni dala nobene izjave v skladu s temi členi. Kot že navedeno, je Komisija maja in junija 2013 z državami članicami opravila dodatna posvetovanja o potrebi po takih izjavah. Rezultati posvetovanj so predstavljeni v nadaljevanju.

---

[6] Glej opombo 5.

3.2.1. Izjave v skladu s členi 19, 20 in 22

Člen 19 državam omogoča, da dajo izjavo, na podlagi katere njena sodišča lahko zavrnejo odločanje v sporih, za katere se uporablja sporazum o izbiri izključno pristojnega sodišča, če razen kraja izbranega sodišča ni nobene povezave med zadevno državo in strankami ali sporom. Država lahko v skladu s členom 20 izjavi, da lahko njena sodišča zavrnejo priznavanje ali izvrševanje sodne odločbe, ki jo je izdalo sodišče druge države pogodbenice, če so imele stranke stalno prebivališče v zaprošeni državi in je bilo razmerje med strankami ter vsemi drugimi elementi, pomembnimi v sporu, razen kraja izbranega sodišča, povezano samo z zaprošeno državo. Tako se na podlagi členov 19 in 20 s področja uporabe Konvencije lahko izključijo nekateri primeri, ki razen izbire sodišča nimajo drugih mednarodnih elementov.

Člen 22 državam omogoča, da razširijo področje uporabe Konvencije na sporazume o izbiri sodišča, ki ni izključno pristojno, kar zadeva priznavanje in izvrševanje sodnih odločb. Zaradi načela vzajemnosti se obveznost priznavanja in izvrševanja sodnih odločb na podlagi sporazumov o izbiri sodišča, ki ni izključno pristojno, nanaša samo na sodne odločbe sodišč drugih pogodbenic, ki so dale izjavo v skladu s členom 22.

V zvezi s členoma 19 in 20 je treba poudariti, da pravo Unije priznava sporazume o izbiri sodišča v primerih, kadar je izbira sodišča edina povezava z državo izbranega sodišča. Pravo Unije ne zahteva dodatne povezave z izbrano državo razen izbire sodišča. Zato se zdi, da ni razlogov za izključitev takih primerov s področja uporabe Konvencije. To je bilo potrjeno v posvetovanjih, ki jih je Komisija izvedla z državami članicami glede morebitnih izjav v skladu s členoma 19 in 20. Zato Komisija ne predlaga dajanja izjav v skladu s tema členoma.

Kar zadeva člen 22, pa bi v primeru razširitve področja uporabe Konvencije priznavanje in izvrševanje sodnih odločb na podlagi sporazumov o izbiri sodišča, ki ni izključno pristojno, lahko privedla do tega, da sodišča držav članic EU na splošno ne bi imela pristojnosti v primerih, ko bi se nanje obrnila ena od strank, potem ko bi sodišče druge pogodbenice, ki je dala izjavo v skladu s členom 22, že izdalo sodno odločbo na podlagi sporazuma o izbiri sodišča, ki ni izključno pristojno. Komisija ne predlaga, da se ob odobritvi Konvencije da izjava na podlagi člena 22. Glede na to, da člen temelji na načelu vzajemnosti, bi se možnost take izjave lahko preučila pozneje, ko bodo znani interesi drugih pogodbenic Konvencije v zvezi z razširitvijo njenega področja uporabe v skladu s členom 22. Države članice, ki so sodelovale v posvetovanju Komisije, so v svojih stališčih načeloma podprle predlog Komisije, da zaenkrat nadaljuje brez ustrezne izjave.

3.2.2. Izjave v skladu s členom 21

3.2.2.1. Izjave na splošno

Člen 2 Konvencije že določa številne izključitve z njenega področja uporabe. Poleg tega člen 21 pogodbenicam omogoča, da razširijo seznam izvzetih zadev z izjavo, v kateri navedejo zadevo, ki jo nameravajo izključiti. Tako se v državi, ki je dala izjavo, Konvencija v zvezi z navedeno zadevo ne bi uporabljala, zaradi vzajemnosti pa tudi druge države ne bi uporabljale Konvencije v zvezi s to zadevo, če bi imelo izbrano sodišče sedež v državi, ki je dala izjavo. Poleg tega morajo biti za izjavo izpolnjeni naslednji pogoji: država, ki da izjavo, mora imeti močan interes, da ne uporabi Konvencije za posebno zadevo; izjava ne sme biti širša, kot je potrebno, zadeva, ki je izključena, pa mora biti jasno in natančno določena[7].

[7] Kot je podrobneje pojasnjeno v Obrazložitvenem poročilu h Konvenciji: „Na diplomatskem zasedanju je bilo načrtovano, da se bo ta določba uporabljala le za omejena pravna področja, ki jih člen 2(2) izključuje. Edino dovoljeno merilo za izključitev s tako izjavo je stvarno področje. Dovoljeno je na

V skladu z oceno učinka, ki jo je Komisija opravila leta 2008, bi bilo treba preučiti, ali naj Unija da izjavo v skladu s členom 21 Konvencije in tako z njenega področja uporabe izključi zadeve v zvezi z zavarovalnimi pogodbami, in sicer kadar ima zavarovalec stalno prebivališče v EU in so nevarnost ali zavarovani dogodek, predmet ali premoženje povezani izključno z EU, ter avtorske in sorodne pravice, kadar je veljavnost teh pravic povezana z državo članico. Taka izjava bi zaščitila šibkejšo stranko v zavarovalni pogodbi (kar je podobno zaščiti, ki jo zagotavlja Uredba Bruselj I) in v avtorski pogodbi; šibkejšo stranko bi ščitila pred sodnim postopkom pred izbranim sodiščem, ki ji ga je morda vsilila močnejša stranka v pogodbi, poleg tega pa bi zagotovila uporabo nekaterih standardov za avtorske in sorodne pravice, določenih v pravu EU.

Kot že omenjeno, je Komisija izvedla nadaljnja posvetovanja z državami članicami o potrebi po izjavah v skladu s členom 21; pri tem sta bila upoštevana politika glede sporazumov o izbiri sodišča v pravu Unije in načelo vzajemnosti, zaradi katerega bi izključitev določene zadeve s področja uporabe pomenila, da se določbe o izbiri sodišča v korist sodišč Unije, ki bi lahko koristile strankam iz EU, v tretjih državah, ki so pogodbenice Konvencije, ne bi izvrševale. Ob upoštevanju rezultatov posvetovanja Komisija predlaga, da se izjava v skladu s členom 21 omeji na zadeve, pri katerih pravo Unije v isti meri omejuje avtonomijo strank. Od zadev, ki spadajo na področje uporabe Konvencije, to velja samo za nekatere zavarovalne pogodbe, sklenjene za namen v okviru obrti ali poklica, ki ga opravljata stranki. Tako omejena izključitev bo zagotovila skladen pristop k izbiri sodišča znotraj in zunaj Unije.

3.2.2.2. Predlagana izjava o zavarovalnih pogodbah

Uredba Bruselj I v oddelku 3 določa posebno zaščitno pristojnost v zadevah v zvezi z zavarovanjem, katere cilj je zaščita šibkejše stranke (zavarovalec, zavarovanec ali upravičenec iz zavarovanja) in gospodarskih interesov širše javnosti v kraju, kjer ima svoje prebivališče šibkejša stranka. Tako lahko zavarovanec (kot tožnik) zavarovatelja toži v več krajih, med drugim v kraju, kjer ima stalno prebivališče; zavarovatelj (kot tožnik) pa lahko načeloma toži zavarovano stranko le v kraju, kjer ima slednja stalno prebivališče. Ta zaščitna pravila o pristojnosti temeljijo na domnevi, da je zavarovanec vedno šibkejša stranka, tudi če kot gospodarski subjekt posluje z drugimi podjetji. Ta domneva se v Uredbi Bruselj I (prenovitev) ni spremenila. Iz tega razloga so bile možnosti strank, da skleneta sporazum o izbiri sodišča, omejene (člen 13 Uredbe). Zaščitna pravila o pristojnosti iz oddelka 3 se v zadevah zoper zavarovatelja uporabljajo le, če ima sedež v EU ali se zaradi njegove podružnice, predstavništva ali poslovne enote v EU lahko šteje, da ima sedež v EU. Ta zaščitna politika se v Uredbi Bruselj I (prenovitev) ni spremenila.

Konvencija pa se za zadeve v zvezi z zavarovanjem uporablja brez poseganja v avtonomijo strank, da skleneta sporazum o izbiri sodišča. Edina večja omejitev izhaja iz člena 2(1)(a) Konvencije, ki izključuje zavarovalne pogodbe, ki jih sklenejo fizične osebe kot potrošniki. To je delno v nasprotju z režimom, vzpostavljenem v Uredbi Bruselj I, če bi se Konvencija na primer uporabljala za zavarovalne pogodbe, ki jih sklenejo MSP. Ko bi EU odobrila Konvencijo, bi nekatere zavarovalne pogodbe, ki zdaj spadajo pod Uredbo Bruselj I, npr. pogodbe med zavarovalcem v EU in podružnico v EU zavarovatelja s sedežem zunaj EU (člen 9(2) Uredbe), spadale na področje uporabe Konvencije (člen 26(6) v povezavi s členom 4(2) Konvencije). Če bi se torej Konvencija sklenila brez izključitve zavarovalnih pogodb, ne bi zagotovili usklajenosti z zaščitno politiko iz Uredbe Bruselj I, ki zavarovancu omogoča, da zavarovatelja v EU (ali podružnico v EU zavarovatelja iz tretje države) toži v kraju svojega

---

primer izključiti ‚pogodbe o pomorskem zavarovanju', ne pa ‚pogodbe o pomorskem zavarovanju, kadar ima izbrano sodišče sedež v drugi državi'" (odstavek 235). Zato je edino dovoljeno merilo stvarno področje.

stalnega prebivališča ne glede na druga pristojna sodišča na podlagi sporazuma o izbiri sodišča. Negativna stran popolne izključitve zavarovalnih pogodb z vidika evropskih zavarovateljev je, da se določbe o izbiri sodišča, o katerih so se dogovorili z neevropskimi zavarovalci, ne bi priznavale in izvrševale v tretjih državah, ki so pogodbenice Konvencije. Evropski zavarovalci pa bi tako izgubili prednost, da bi se odločbe sodišč EU (ki so jih izbrale stranke) v skladu s Konvencijo priznavale in izvrševale zunaj Unije. Vendar možnost uporabe režima, ki bi podobno kot režim iz notranje zakonodaje EU ščitil interese šibkejših strank EU zunaj Unije, prinaša prednosti, ki te pomanjkljivosti odtehtajo.

Stališča držav članic, ki so sodelovale v posvetovanju Komisije o tej zadevi, so bila mešana, pri čemer je bilo število držav, ki so se izrekle za izključitev zavarovalnih pogodb s področja uporabe Konvencije, skoraj enako številu držav, ki so izključitvi nasprotovale. Komisija zato predlaga, da se po oceni učinka in za zagotovitev skladnosti z notranjo zaščitno zakonodajo EU s področja uporabe Konvencije brez dodatnih pogojev izključijo nekatere vrste zadev v zvezi z zavarovanjem. V skladu s členom 21 Konvencije se sme v izjavi navesti le posebno področje. Zato izjave v skladu s členom 21 ne bi bilo mogoče oblikovati tako, da bi enostransko koristila strankam v EU.

Člena 13 in 14 Uredbe Bruselj I ne omejujeta avtonomije strank v zavarovalnih pogodbah v vseh primerih. Obstaja več izjem, ki strankam omogočajo, da imenujejo pristojno sodišče za reševanje sporov. Predlagana izjava je oblikovana tako, da se za sporazume o izbiri sodišča, ki se priznavajo v pravu Unije, kar najbolj zagotovi enakovredno priznavanje na mednarodni ravni v okviru Konvencije o sporazumih o izbiri sodišča. Vendar se ob upoštevanju formulacije izjem po pravu Unije, ki so namenjene izključno zaščiti zavarovalcev s stalnim prebivališčem v EU, in zahteve Konvencije, da se sme v izjavi navesti le stvarno področje, zdi, da ni mogoče zagotoviti popolne skladnosti med Konvencijo na eni strani ter pravom Unije na drugi. V skladu s členom 13(4) Uredbe Bruselj I se sporazumi o izbiri sodišča, sklenjeni z zavarovalci s stalnim prebivališčem zunaj EU, tako priznavajo in izvršujejo, razen če je zavarovanje obvezno ali se nanaša na nepremičnine v državi članici. Ker v skladu s Konvencijo ni mogoče razlikovati med zavarovalci, ki imajo stalno prebivališče v Uniji, in zavarovalci, ki imajo stalno prebivališče zunaj nje, Komisija predlaga, da se v izjavi ne upošteva izjema iz člena 13(4). Tako se za zavarovalne pogodbe, ki bi jih sklenili zavarovalci s stalnim prebivališčem zunaj Unije, Konvencija ne bi uporabljala; zanje bi se še naprej uporabljalo notranje pravo Unije. To bi evropskim podjetjem, ki sklepajo sporazume z zavarovalci s stalnim prebivališčem zunaj EU, zajamčilo, da bi sodišča Unije spoštovala njihov sporazum o izbiri sodišča na podlagi člena 13(4); evropski zavarovalci, ki sklepajo sporazume z zavarovatelji iz tretjih držav, pa bi še vedno imeli dostop do sodišč EU na podlagi oddelka 3 poglavja II Uredbe Bruselj I.

V splošnem je cilj predlagane izjave zagotoviti, da:

- je obseg izjem le tolikšen, kolikor je potrebno za zaščito interesov šibkejših strank v zavarovalnih pogodbah po analogiji z zaščitnimi pravili o pristojnosti iz Uredbe Bruselj I. Sodišča držav članic EU bodo tako lahko (na podlagi prava EU ali nacionalnega prava, kakor je primerno) obravnavala zavarovalne spore kljub sporazumu o izbiri sodišča v korist sodiščem tretje države, ki je pogodbenica Konvencije;
- je v skladu s Konvencijo. Izjava temelji izključno na stvarnem področju in je nepristranska;
- obstajajo vzporednice z Uredbo Bruselj I, ki v členih 13 in 14 opredeljuje okoliščine, v katerih so v okviru zavarovalnih pogodb dovoljeni sporazumi o izbiri sodišča;

- so tako izključeno stvarno področje – zavarovalne pogodbe – in okoliščine, v katerih se izjeme ne uporabljajo, jasno in natančno določene.

2014/0021 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o odobritvi v imenu Evropske unije Haaške konvencije z dne 30. junija 2005 o sporazumih o izbiri sodišča

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 81(2) v povezavi s točko (a) prvega pododstavka člena 218(6) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta[8],

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropska unija si prizadeva za oblikovanje skupnega pravosodnega območja, ki bi temeljilo na načelu vzajemnega priznavanja sodnih odločb.

(2) Konvencija o sporazumih o izbiri sodišča, sklenjena 30. junija 2005 v okviru Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu (v nadaljnjem besedilu: Konvencija), je dragocen prispevek k spodbujanju avtonomije strank v mednarodnem poslovanju in povečanju predvidljivosti sodnih odločitev v primeru spora. Konvencija strankam zlasti zagotavlja potrebno pravno varnost, da se bo njihov sporazum o izbiri sodišča spoštoval ter da se bo odločba, ki jo bo izdalo izbrano sodišče, v čezmejnih primerih priznavala in izvrševala.

(3) Člen 29 Konvencije organizacijam za regionalno gospodarsko povezovanje, kot je Unija, dopušča, da podpišejo, sprejmejo ali odobrijo Konvencijo ali k njej pristopijo. Unija je v skladu s Sklepom Sveta 2009/397/ES[9] Konvencijo podpisala 1. aprila 2009 s pridržkom njene sklenitve na poznejši datum.

(4) Konvencija vpliva na sekundarno zakonodajo Unije o pristojnosti, ki temelji na izbiri strank, ter o priznavanju in izvrševanju izhajajočih sodnih odločb, zlasti na Uredbo Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah[10]. Uredba (ES) št. 44/2001 bo 10. januarja 2015 nadomeščena z Uredbo (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah[11].

(5) Z Uredbo (EU) št. 1215/2012 je bila pripravljena podlaga za ratifikacijo Konvencije: zagotovljena je bila skladnost med pravili Unije o izbiri sodišča v civilnih in gospodarskih zadevah ter določbami Konvencije. Zato bi bilo primerno, da Konvencija v Uniji začne veljati na isti datum, kot se bo začela uporabljati Uredba (EU) št. 1215/2012.

---

8 UL C , , str. .
9 UL L 133, 29.5.2009, str. 1.
10 UL L 12, 16.1.2001, str. 1.
11 UL L 351, 20.12.2012, str. 1.

(6) Unija je ob podpisu Konvencije v skladu z njenim členom 30 izjavila, da izvaja pristojnost v vseh zadevah, ki jih ureja Konvencija. Zato bi morala biti Konvencija zaradi odobritve s strani Unije zavezujoča za države članice.

(7) Poleg tega bi morala Unija ob odobritvi Konvencije dati izjavo v skladu s členom 21, s katero bi s pridržkom jasno opredeljenih izjem zavarovalne pogodbe v splošnem izključila s področja uporabe Konvencije. Namen te izjave je ohraniti pravila o pristojnosti za zaščito zavarovalca, zavarovanca ali upravičenca iz zavarovanja v skladu z oddelkom 3 Uredbe (ES) št. 44/2001. Izključitev bi bilo treba omejiti na to, kar je potrebno za zaščito interesov šibkejših strank v zavarovalnih pogodbah.

(8) Združeno Kraljestvo in Irsko zavezuje Uredba Sveta (ES) št. 44/2001 in zato sodelujeta pri sprejetju tega sklepa.

(9) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanjo ni zavezujoč in se v njej ne uporablja –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Haaška konvencija z dne 30. junija 2005 o sporazumih o izbiri sodišča (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) se odobri v imenu Evropske unije.

Besedilo Konvencije je priloženo temu sklepu kot Priloga I.

Člen 2

Predsednik Sveta imenuje osebo, pristojno, da v imenu Evropske unije deponira listino o odobritvi iz člena 27(4) Konvencije in tako izrazi soglasje Evropske unije, da jo Konvencija zavezuje.

Člen 3

Ob deponiranju listine iz člena 27(4) Konvencije Unija da izjavo v skladu s členom 21 v zvezi z zavarovalnimi pogodbami.

Besedilo navedene izjave je priloženo temu sklepu kot Priloga II.

Člen 4

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik